

מאיר

עלון ערוץ מאיר להורים ולילדים
כרשת ואתחנן - נחמו תשפ"א

- פרה א: שמעת על המחלה הפרה המשוגעת?
פרה ב: כן, אמרו שהיא נורא מידבקת. איזה מזל שאנחנו ברווזות!
- המורה: 'כמה זה אחד פלוס אחד?' תלמידה: 'סוף עונה!...'

פרשה מאירה

אהבת ישראל

בפרשת ואתחנן כתובים עשרת הדברות. עשרת הדברות מחלקים לשתי קבוצות, מצוות שבין אדם למקום, לקדוש ברוך הוא, ומצוות שבין אדם לחברו. מה אנחנו יכולים ללמוד מכך?

הקדוש ברוך הוא רוצה שנדע שההתנהגות שלנו אל חברינו חשובה בעיניו לא פחות מהמעשים שאנחנו עושים לכבודו. מי שחש וחלילה פוגע בחברו, הוא בעצם פוגע בה! כי כמו שה' צוה אותנו על האמונה ועל שמירת השבת, ככה הוא מצוה אותנו "לא תרצח" ו"לא תגנב", וכל שאר המצוות.

חכמינו מלמדים אותנו עוד יותר מכך - על עברות שבין אדם למקום ה' מוכן לסלח, אבל על עברות שבין אדם לחברו הוא לא מוכן לסלח, עד שהחבר יתראה ויסלח. כל כך חשוב לה' שנחיה באהבה ובשלום!

אז עכשו, שכלנו בימי החפש, נפגשים ומשחקים בכיף ובשמחה - נזהר בכבוד חברינו, נהנה ונשחק מתוך כבוד הדדי ואהבת ישראל!

שאלות בפרשה

1. מה ביקש משה מהקדוש ברוך הוא, כמסופר בתחילת הפרשה?
2. האם ה' נענה לבקשתו של משה?
3. מהם שמות 3 ערי המקלט שהיו בעבר הירדן המזרחי?
4. איזה מקום ידוע נקרא בשם "חורב"?
5. באיזו מילה מתחיל הדיבר של שמירת השבת בפרשתנו?
6. איזו פרשייה מפרשיות קריאת שמע, כתובה בפרשה?
7. מה החשש הרוחני שיש כאשר ישראל זוכים לשפע טוב בארץ?
8. מהם שמות 7 העממים שהיו בארץ כנען?

חידת חדגא: כיצד לומדים מעשרת הדיברות, שמידת טובה מרובה פי 500 ממידת פורענות?

חידת פולקע:

איזה פסוק בפרשה נאמר בתפילת "עלינו לשבח"?

מילים מבולבלות

זהו את המילים והביטויים מתוך "רביעי" של הפרשה

1. תבוא	2. משב ים	3. מעביר
4. שום בתיה	5. תא לחצר	6. רשום
7. הוא שם כת	8. התל נמוך	9. בת הרי
10. אך למה	11. רבה	12. מבין

תמונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

1.	2.	3.
4.	5.	6.
7.	8.	9.

קמת, מים, עתון וגפרור

סיפור לשבת

שמחה פשיטיק

- איש בא למסעדה ומבקש את העוף הכי קטן שיש. אז המלצר הגיש לו ביצה...
- סבא התחתן עם סבתא. אבא התחתן עם אמא. רק אני אתחתן עם מישהי שאני לא מכיר...
- פעם קראתי ספר ברחוב. נתקעתי בעמוד הראשון...
- כמה פילים עשו תחרות ריצה. אף לא עקף את השני. מי ניצח? השני...

באחד הימים, כשאחד מאתנו הציץ דרך החלון החוצה, הוא הבחין בשמש המאירה ובשמים כחלים. כמה ימים לאחר מכן מישוהו אחר ראה גבעולי עשב ירוקים הבוקעים מהאדמה הקפואה. לא היו לנו לוח שנה או הערכת זמן, אבל שערנו שאם מזג האוויר משתנה באמת, והאביב מתחיל להגיע, אז אולי אנחנו מתקרבים לפסח. כל אחד מאתנו הגיע מחוג שונה מבחינת שמירת המצוות, אך למרות זאת, לכלנו הייתה שאיפה חזקה לעשות משהו על מנת לחגוג את מה שנראה כמו חג הפסח המתקרב.

למחרת בבקר, כשהאכר הופיע עם האכל שלנו, שאלנו אם הוא מוכן להוריד מחר את השל עם כמות קטנה של קמח, בקבוק מים, עתון וגפרור. יומים לאחר מכן קבלנו בקבוק קטן של מים, אבל היינו צריכים להמתין עוד כמה ימים בשביל הקמח. האזור כלו היה ריק ממזון, מפיון שאת הכל שלחו לצפון גרמניה. לאכר שארע אותנו בקשי נשאר אכל בעבור עצמו.

יום לאחר מכן עתון הגיע פנימה - ואז גפרור. חפינו עוד כמה ימים, עד שהבחנו שהשמש זורחת בשמים כחלים במשך יום שלם. החלטנו שכדי לצר תחושה חגיגית, נחליף בגדים זה עם זה ונלבש אותם כאלו הם חדשים. הבנים החליפו ביניהם מכנסים וחלצות, והבנות החליפו שמלות. לפנות ערב אפינו את ה'מצה' שלנו, למרות שלא היה לנו משג איך עושים זאת. שפכנו מים לתוך הקמח, ערבבנו והחזקנו את הבצק בידיים חשופות מעל לעתון שבער על הרצפה. יצרנו משהו שסמל מצה, ומה שזה היה, הספיק לחמשתנו.

באותו לילה חגגנו את ליל הסדר. אחד מאתנו אמר את הקדוש בעל פה - הברכה שמקדשת את ליל הפסח. אחר זכר את ארבע הקשיות. ספרנו כמה ספורים על יציאת מצרים ששמענו מההורים שלנו. ולבסוף, הצלחנו לשחזר את ה'חד גדיא' - השיר שבדרך כלל סוגר את הערב.

פסח 1941 - ללא סעדה חגיגית, ללא פמוטות של כסף וללא יין - רק ברצון פשוט שלנו להתחבר אל האלקים - היה לנו חג מעמיק יותר מכל חג שחיינו לאחר מכן.

אני מודה לאלקים שאפשר לי להיות כדי לספר עליו לילדים ולנכדים שלי. ויותר מזה, אני מרגישה מחיבות כלפי הדור הצעיר של המשפחה שלנו, אלה שמעולם לא חוו את מה שאני עברתי, למטר ולהעביר להם את הבהירות הנפלאה ש'סדר' זה נתן לי - התחושה החיה של הנוכחות האלוהית בחיי, של ברכתו השופעת, של הנסים ושל המסרים שלו... ושל שמירת הבטחתו להמשיך ולקיים את עם ישראל לנצח.

אמילי יקובביץ זהו שמה של הילדה שמצאה את עצמה מתמודדת עם ימי מלחמת העולם השנייה. וכך היא מספרת: הייתי אז נערה צעירה המסתתרת בתוך מרתף חשוך במרכז צרפת. לא היו אתי בני משפחה נוספים - לבדי עם עוד ארבעה ילדים, כלנו זרים זה לזה.

היום ובשנים האחרונות, כשאני חוגגת את הפסח, מקפדת בנוחיות ובתפנוקי הדיירה שלנו עם משפחתי ולמעלה מתריסר קרובים וידידים, אני מגלה שלמרות כל התפאורה אני לא יכולה להשוות בלבי את החגים האלה לארוע היחודי שחגגתי לפני 62 שנה. ב-1941 היה הפסח המיוחד ביותר בחיי. אבל לפני שאתאר אותו, אני רוצה להסביר איך הגעתי למרתף.

נולדתי בשנים שקדמו למלחמת העולם השנייה, וחייתי אהובה ומרצה עם משפחתי בנירנברג. אולם, בשנת 1933 החשיך עלי עולמי - באחד הימים צעדו פלגות סער נאציות אל תוך נירנברג, וצו שכל הבנינים הגדולים יניפו עד לערב את דגל צלב הקרס. בשנת 1936, לקחו אותנו ההורים לפריס, כיון שאבי מנה בתור רב של בית הכנסת 'רו קאדט' (Re ade). לאחר מספר שנים, עם הדרדרותו של המצב הפוליטי, גיס אבי לצבא ונאלץ לעזוב אותנו. בשנת 1940, כשהנאצים התחילו להפציץ את פריס, נמלטה אמא שלי אתנו - עם ארבעת ילדיה - ברכבת האחרונה לפני ההסתערות הגדולה. היה זה בערב שבועות.

ההמון הרב שנסע ברכבת - טורנדו אנושי - הפריד אותנו שוב ושוב זה מזה. וכך חדשים לאחר מכן, בקטע נוסף במסע הנואש שלנו, אבדתי את הקשר עם כל בני המשפחה שלי והתחלתי לנדוד מכפר לכפר. בכל מקום נמצאו ילדים בודדים נוספים, שעשו בדיוק אותו הדבר.

באחד הלילות, קצת לפני עלות השחר, הרגשתי שאני לא מסוגלת להמשיך יותר. דפקתי על דלתו של בית כפרי, שהתגלה כביתו של אפר גוי, חביב ונדיב. הוא הכניס אותי למרתף שלו, שם מצאתי עוד ילדה קטנה אחת. לאחר מכן, הצטרפו אלינו עוד שני בנים ובת. אף אחד מאתנו לא הודה במשך כמה ימים שהוא יהודי.

היה זה חרף קשה. מידי בקר מצאו קרני שמש בודדות את דרכן אל תוך המרתף, מבעד לשני החלונות הקבועים במעלה הקיר - זוג העינים היחידים שלנו אל העולם שבחוץ. דרך החלונות האלה הכניס אותנו האכר אל המרתף, ומידי בקר הוא היה משלשל דרך אחד מהם סל שבו חמש חתיכות מזון וסיר לצרכים הטבעיים שלנו. ככל שזה ישמע מוזר, היינו ברי מזל. בחרף הקשה הזה, חמשה ילדים חסרי בית, שפתחו לעצמם ערכים שונים מאד מאלה של היום - כמו גם קשרי ידידות לכל החיים.